

JONSKI NARAVOSLOVCI: začetki fil.v mali aziji, središče Milet. To so bili 1.filozofi, misleci v kozmološki dobi, interes=narava, izvori naravnih procesov. **Tales:** iz Mileta, išče vzroke za različne pojave v naravi sami! (prej so te odg.iskali v mitologiji-v nadnaravnih silah)-gre za miselni preskok. Temelj ravnovesja, element, ki skrbi za red in življ.=voda-naravni element, bistven. Empedokles: razvije teorijo 4 el.(voda, ogenj, zrak, zemlja)-nasprotujoči si el., napetost, konflikt, tudi vzajemno sodelovanje, prehajanje iz enega v drugega-ravnovesje med nasprotujočimi si el.Ravnovesje je krhko, lahko se poruši. Narava je objekt spoznavne in izkoriščanja, stanje stvari. Pojem physis: narava, bit, bitja, izvor, nastajanje, rast in življ., prehajanje v neskrto prisotnost(ljudje smo nujno del narave, nismo izolirani od nje)-aktivnost, vsak poseg v naravo bo vpliva tudi na človeka-ne more izstopiti iz nje. Prisotna je senzibilnost-sposobnost čutiti in zavestno zaznavati dražljaje iz okolja. **Parmenid:** ni jonski naravoslovec, kozmološka doba. Pionir ontologije=nauk o enotnosti biti. Dela ohranjena v fragmentih. **Njegov nauk: nauk o enotnosti biti:** bit je pojem enosti, enotnega, neminljivega, vedno prisotnega; naše dejstvo obstoja je časovno omejeno(minljiva bitja nismo sposobna izrehati neminljivih resnic, lahko pa izreka izjave, ki imajo rok trajanja. Prepričan je da nič ne more nastati iz nič-vse kar obstaja obstaja že od nekdanj. Veriga vzrokov se širi neskončno v preteklost, torej vse obstaja že od nekdanj. Res je da je svet spremenljiv, vendar v tem lahko najdemo stalnost BIT, vlogo transcendentnega prevzame Bit sama. **Pojem aletheia=resnica kot neskrto** (Lethe-ime neke reke, ki loči svet živih in mrtvih, med njima ja reka Pozabe. V svetu živih duša iz reke Lethe pije in pozabi vse, kar je vedela o svetu mrtvih. Nato se ponovno spreminja-spoznavanje nečesa, kar smo že poznali-razkriva se nam zakrito.) **Aletheia:**dejanskost, kolikor se to, kar o njej izrekamo sklada s tem kar je: 1)bit v nasprotju z golim pojavom, 2)resnica v nasprotju z lažjo, 3)resnično in gotovo spoznanjev nasprotju z mnenjem. «Bivajoče je, nebivajočega ni.«-bit bivajočega kot nujno, nit nebiti pa nezmožno. »Biti je isto kot misliti.«-resnica ni le tisto, kar odkrivaš, temveč tudi tisto kar se samo razkriva, če prisluhneš. Je prisotno in se kaže. **Heraklit** (Heraklit mračni): ni jonski naravoslovec, prehod k antropološki dobi. Njegov nauk je nasproten Parmenidovem: **dinamizem**=dinamično pojmovanje sveta, ureditve stvarstva. Edina neminljiva stvar je minljivost sama. »Nikoli ne moreš 2x stopiti v isto reko.«-vse teče, noben trenutek ni enak drugemu, ni istosti, ni stalnosti, vse kar je, je sprememba. »Boj je vsemu oče, je vsemu kralj; ene izkaže za bogove, druge za ljudi, iz njih naredi sužnje, iz drugih svobodne.«-Darwinizem:boj za obstanek skozi evolucijo, v boju med posamezniki preživi tisti, ki bo najmočnejši in se bo najbolj boril. Marksizem:razredni boj je gonilo zgod.napredka. nič na tem svetu ni stalnega, edina stalna stvar je sprememba, vendar vse skupaj (družba, kozmos, narava) je urejeno-logos=urejevalni princip stvarstva. »Jaz sem preiskoval samega sebe.«-najvlja prehod iz kozmološke v antropološko dobo. Ne glede na to kaj raziskuješ, raziskuješ samega sebe.